

به نام خدا

تحلیل داده‌های حجیم زیستی، تمرین شماره ۲
مهدی کافی ۹۹۲۱۰۷۵۳

بخش صفر)

در اولین هدف از این سوال می‌خواهیم که یک ژنوم تصادفی تولید کنیم که برای این کار به صورت زیر عملی می‌کنیم.

```
library("BSgenome")
library("Biostrings")
library("GenomicRanges")

#PART0: basics
#GOAL1: write a function to generate a random genome with a given length
ref_length <- 1000000
generate_genome <- function(genome_length)
{
  genome <- DNASTring(paste0(sample(c("A", "C", "G", "T"), size = genome_length, replace = TRUE), collapse = ""))
  return(genome)
}
ref <- generate_genome(ref_length)
print(ref)
```

و نتیجه به صورت زیر خواهد بود.

```
> print(ref)
1000000-letter DNASTring object
seq: GTCTTTGCAGTGTTCTGCTGTAAGTCTCAGTCACACTTTATTCTTCTGGAAGACCGG...AAGTTGGCTCGAGATGGTACTGCGCCTCACTACATATACCTGTCTTGGTAATGACG
> |
```

سپس می‌خواهیم تابعی بنویسیم که با تعداد و طول مشخص از یک ژنوم، خوانش تولید کند که با استفاده از GRanges و getSeq این کار را انجام می‌دهیم.

```
#GOAL2: write a function to generate random reads with given length and numbers
read_length <- 150
read_num <- 10000
generate_reads <- function(ref, read_length, read_num)
{
  starts <- sample(1:(ref_length - read_length + 1), size = read_num, replace = TRUE)
  REF <- DNASTringSet(ref)
  names(REF) <- "ref"
  gr <- GRanges(seqnames = "ref", ranges = IRanges(start = starts, width = read_length), strand = rep("+", read_num))
  reads <- getSeq(REF, gr)
  names(reads) <- paste0("Read", 1:read_num)
  return(reads)
}
naive_reads <- generate_reads(ref, read_length, read_num)
print(naive_reads)
```

و نتیجه به صورت زیر است.

```

DNAStringSet object of length 10000:
      width seq                                     names
[1] 150 CTAATACGACTCTACCTAATCTCATTTCTCGTCTTTAAGTA...GCTAGTCCCGGTTGCCATACAGTGTGAAAGAGATGCCACG Read1
[2] 150 CGAAATAATTCTAAGATCAAGATCCATTGTGAGGAGCTACTT...ACTAACTAGAGTATCTCCGAAGACTGTAGGCAAGAACTT Read2
[3] 150 GTTAAGTTTGGATTGTCTAGCGAGAACAGCACAAATATCTT...TGTTCTATATGAGCTTGGCTCACCACAGCCTATAACACT Read3
[4] 150 CAGATCTCCCGCCCATAGTGGATAGACGTGGGCCATTGGGG...AGAAAGGTCTATGCTGAGCTCCAGATCGGTGCTGCATTTC Read4
[5] 150 GGTCCAGATTGTTGATCTATCCTGGGCCCTCCCTCCGTTGG...AGTTTAAGTCGTCAAGTCCGACCGCGAGATAAGTTGAAAGT Read5
...
[9996] 150 TACGGGAAGACGGGTTTGTTCAGAACGGTAGGATTAGCTA...AGCAGTTACCCCAAGTGTAGGCCAGTTCGAACTGGGCC Read9996
[9997] 150 AATCCACAATTGTGCGCTGGAATTGTTGTCCGATCCCCCGCG...CGCGCTCGGCGGTGAAGACAGATTGACTATTTAGCGTCTC Read9997
[9998] 150 CCTCTGTTCAACTATTATTTACGAACAGGGCTGGTCTGAAT...GTTCCATGCATGTGGAAGCTGATACGGTTAACCGGTGACCT Read9998
[9999] 150 GTAGTTTCGTCTACCGACTGGTTTAGGGCGTACAATGTCTGC...TCGGCAATTGAGACTTCCCTGGTAGGACACCGGGGAAGGCT Read9999
[10000] 150 GTTCCTTGGTCTTGTAGTAGTTTCAAGCAGTAGGGGTCCAT...AGGCCTGTGCTTTACTGATACATCCCCCATGTAGAGCGA Read10000
>

```

در بخش بعدی می‌خواهیم که ژنوم و خوانش‌های تولید شده را در فایل‌های ref.fasta و reads.fastq بنویسیم.

```

#GOAL3: write simulated genome and reads in a file
REF <- DNAStringSet(ref)
names(REF) <- "ref"
writeXStringSet(x=REF, filepath = "ref.fasta")
writeXStringSet(x=naive_reads, filepath = "reads.fastq", format = "fastq")

```

و فایل‌های زیر تولید می‌شوند.

```

>ref
GAACACGATCCTGGAGGAGTTACACGGAGCGATCCAGTTTCGCATAGATGGTCTTAACATAAGGTATGCTCACATTCCAC
TCTTACTGCGTTCTTGCGGAGCTGAAATCACTATCGTACGTGCAGAGCAACGGAAGGCCACTAGGGACGACCCAAGGTAA
TTAGGGCAGTAGTCTATCGTGACCGCCCTAATGTGCGATATTTGTATACCTGCCGTTTAGAGACAGGGCAGCAAATAATGT
GCTAGAACGAGCAAGAGTCCCACAATTGCTTTCCGGCCGCGACTCTGGAACCGCCCACTTTAGAGTTCCTCTATGTGGT
CTAAACCTGAGAAGTTGCACATTTGAGATATCTCCGACCATCGCACCAATCCAAGAAGAGGTTCTGCCACCCGAGAAA
TGTTCAAGAGTTGCGTGCGGTCTCTCCGTTGACCGGTGATTCCCCGTGCGCCAGTCGGGACCCCTTACGTGAGGTGTT
TACCAACAGGTAAAAATGACTGCATTGCAACCCGTAAGTGGTGAAGATCTGCTTCGAGCGACCGTATTACACTCCGCGCA
GCCTACATCAGATCCACAAACGGACCTTGCGGAGACCACCTGTGTGTTCTCGAATTAATAACTTCATTTATATCTGACG
TTCCCGGTCCACTTATGAGGCGCTCTTTGCGCAATTCGGATATATAGGATGGACCGATCATATGGCGTGACAGTTGCTA
TCATCCAATGCATATTCGGCAGCATTTCTGGAGCAACACGGAACAGCGTAGGTGATGGTATCTTTAAGCTTAATATA
GAAGTTATCGGCTTTTACGTGAAGTCCGCGTTTGGGCATCCCTATATAGCAATATCTGGTGTAGCAGCTTAACACC
ACCGTCCACCGCTCGATTCTGCCTGTATCGGCCGCTCCTCGCTCGTTAGACGGCCTTTTGTGTTGTACGGGGTGAAC
GATCGATATAAGTTCCCCATTAGGCATACCTGGCGCCCGAACCGCCAACACCTTTCCAGAGGAAAAGTCATCAGTCCGG
TCACGATAGTGATGTGTTCCAAACGCCTATTGTATGGGCAGTCGATTGAAAGCTTGCTCATTCTGACACACGACCCGT
CGTCTTGATTTGCCCCCTCTTTTCAAGAAAATTTGGAAGACTGCCAGCAGTAGCTGTATGTGCTCACTTTGACTGCTCAG
TCTGGGGGAGGCATAGGAGTCTTACGCACGGCGATAGACGGTGGGGATTAGGTACGCGACGGAGCGGGGGATGCAGCTTG
GGCCCTAATCTCACTAGTGGGCCTCAGCATGTTTACGTGGCGAGTTCAGTCCATGCACGCAGACAGCAATGTCGCCTGTG
GGCACTTGCGTACTTATGACTTGAGCTAAAATTGGCTTCCGACCGTGCCCTTGGGTGCCAAGTCCATGGTGGTGCTCCCC
GTGCAGAGACAGTGTAACTCTACCTACAGAGCGACCTCCCTACGTAGGCTCTTTAATCTTCGGCGCTTAAAGTTTACTCGT
ATAGACCTGGTAAACAACGTCGTTGAGCCCATACCCATAGGAGATATATCTGGGCTCGAAAAGTGTGTAAGGGCTAAACA
TCAAATGGACGGCCCCAGTATCCCGCCTGCGAAACGCGCCCGTAAAGTGTCCGAAATCCACTCTACTTGTAGCGTCAGC
GAAGAATAAAGATACGTCCAGTATGATACGGTCTGTCTACGAAATCGTATTTTTCGATCCCGCTGAATTTGCAAGCTCA
GGCCGCCATGTGGAGATTAAACGCGGGTCGCACGAGTGTGTGTCATTGTGCGGGCTCCATACAGATAAATTCATCACAAC
AGGTAATGAAGTGGTACCCACTCGAACCGAGCATCATGGGCAGCGGTCTCCGACGATCCACCTTCCATCGGCTCAAGT
GGTTCGTACGTAAGTACGGCTACATAAACAGGACTGCCAAGCAACATTATGATTTGTCCCAGGCTGTTGGAGACGTTTAG
TCCTTACAGCTAGATACTTTTGTACGCATTAAGGAAGGCACTACAATGATTCGGCGCTGACCGACTCTGCCCCCT
GTATGTACCCAGTAAGCGCCGGGATAGTTTACGGGAAGTTCGGCAGAAAGTCGATTTGCGGAGGGAGTGACTGGCTGCCG

```

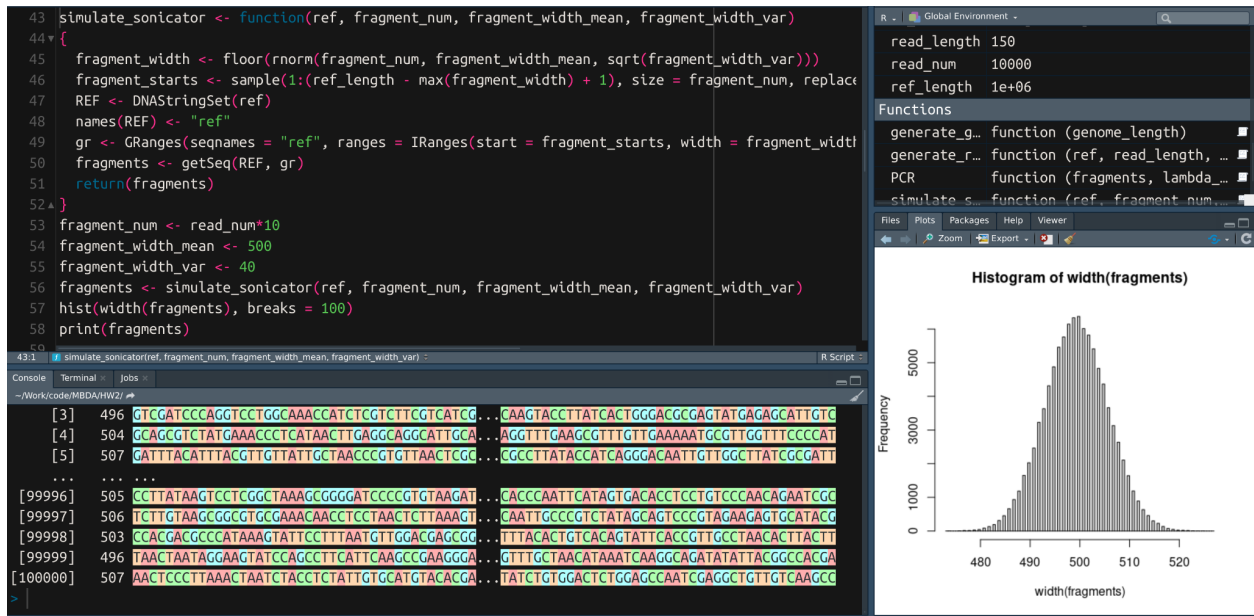
```

@Read1
TCGCATTATCATGCGGTGCCAGTCATTCTAAGAGCGGCTCGAGGTTGCTCGCTTCAAGCATCTTTATTGCCAGCCAAATATGCACACCTGAAAGTACGCATCGACGATATGTCGGCTTTCACGGAATACCAATTTGTCAACCATGCGCT
+Read1
#####
@Read2
TACTCAATATTATTCGGTTTTGGGGAACCAATTAAAGCGCCATTTCAAAGATGACCAACAATGAGTTGTAATAGTTGCCTAGTTTGAGCGGGATGCACAGTATAAGACACAGCAGAATAACTAGTGAACCATGCCAGGCAGCGCTGGC
+Read2
#####
@Read3
ACGGTTTCAGAAAGAGCGGTTGCACGTGTTTTAAAGCTCGGAATGTGATTGACTGAGCATCATAGCGTAACAGTTTTTCAAACCTCGTTTCGTCTGCAGCTCCGATGAAAGCTAGAGAGATAACCTACTCTATGTAAGACCGCTGAA
+Read3
#####
@Read4
CATGGGTACCTAGGCTGTTGACATTGGGATAGTACCATGAGTCCCGAAGGTAAGTTGGAGAAGCTTTGATCGGGCAAAACTGAGGTGTTCTGCTGGATGGGAAGCATCTGTCTATCATTTGATTATGCTACTGCGGTGCTGAATA
+Read4
#####
@Read5
TGTGCGAGCTTGAGGTCCAGATAAACCGGCAAACTCGCTCTGTAAGCAAGCTGCGGCTGGCATGATTTCTATGTATACTGTTGATTTCATATGTTGGATCTCGGCGCCTTTCGTACAGCTGACTGGCGATCAAACCTTACACTATC
+Read5
#####
@Read6
AGCTAAAGCGCTTTGCGATAGCGTCATGCAACTCTACTTTAGCTCTCGTATTATAGCTGGCGGTAGCGAGCCATGAGGGGAATTTGGTGTGTGACGTAGAGCGGACTGGATGGTGTCTCGGTTCCGCTATGTTCCAGCCCTGCAGGG
+Read6
#####
@Read7
CACTTAGGACTCGATCGTCGGCTTGATATGTACACGAACAATCGAAAGCAGCCGATACCAAGCGCGAGCGCCCTCTCTTCAAAAAGCGAAGTTTCACGATATCCGCGATGTCGGAAGTACGGTAAGATAATGTTGTTCA
+Read7
#####
@Read8
GATTTCCAGGGGTGAAAGAAGAAAGTAAATTTACATAGTATGACCGCCATGACAGCTGCGCGGATGTTTTCTTCCAAAGCGCTCGGGCAGTGAACCTATCGCTATCTGGTCTTAGGTGCTGTTAGAAACCAACTGTTCTGCTGCTACC
+Read8
#####
@Read9
ACTAAGTCGCGGAAAGACCGTGGGCGCATGGCAGTCCGGAGTCACTAGAGAAGTGCCTAAGTCTATCCGATCCACAAGGGCCGAACGATACTCATTACGGCTGACGGACTAAGTCTCAGGTGGTGCACCACGCTCCTAATCGTAAC
+Read9
#####
@Read10
CAAAAGCCGAGATGAACCTTGTAGTATTAAACATTCAATCAGCAGTCCCAACCATCACGCGGTACCGAGAACAGCGCTCTTCTTTGAGGATTGGTTCAAGTGAATACACGCTCTTCGCGGGCGCCCTTTTACGCAACAGACTTGAT
+Read10
#####

```

بخش (۱)

در این بخش می‌خواهیم که عملیات شکستن DNA و تولید فرگمنت‌ها توسط Sonicator را شبیه‌سازی کنیم و برای این کار کافیتست مانند زیر طول فرگمنت‌ها را از توزیع نرمال با میانگین و انحراف معیار داده‌شده محاسبه کنیم و باز هم با استفاده از GRanges و getSeq فرگمنت‌ها را تولید کنیم. در نهایت هیستوگرام طول فرگمنت‌ها را رسم می‌کنیم.

بخش (۲)

در این بخش در ابتدا می‌خواهیم که عملیات PCR را شبیه‌سازی کنیم که این تابع فقط به ازای هر یک از فرگمنت‌ها یک عدد از توزیع پواسون برمی‌گرداند که مشخص کننده تعداد کپی‌های آن فرگمنت پس از PCR است.

```
PCR <- function(fragments, lambda_min, lambda_max=NULL, mode=1){
  if (mode == 1){
    return(rpois(length(fragments), lambda = lambda_min))
  }
  if (mode == 2){
    return(rpois(length(fragments), lambda = sample(x = lambda_min:lambda_max, size = length(fragments))))
  }
}

cnts <- PCR(fragments, lambda_min = 10, mode = 1)
```

و نتیجه آن نیز به صورت زیر خواهد بود.

```
> cnts <- PCR(fragments, lambda_min = 10, mode = 1)
> print(cnts)
 [1] 10 10 10 15 12 13  8 14  8  8  8  7 12  7 12  9 12  8 10 12  7  8 10 10 18  6  4 13  5  8  8
[32]  7 17  8 12  4 10  7  9 11  6  4 11  6 12  8 11 10  9 14 10 15  9  7 11  8  9  9 13  5  6 14
[63] 17  9 10 15 13 13  4  5  7 13  5  8 13 19  6  9  6  6 13 11 12  9 11 12  3 14  6  7  8 12  8
[94] 11 11 14 12 13  6  7 16 17  9 14 12 13  7 13 13  7  9  9 10 10  9  7  3 11  9  5 10 11 17  5
[125] 10  9 11  7  7 12 10 19  8  9 12 17 10 11 10 15 14 13 12 14  9 13  7 10  8 11  6  7  5 11 16
[156]  7  5 10  8  8 12 14  9  9 20  5 10 11  2  8 10 17  7 14  7 13 15  8  8 10 10  9 12 11  9  5
[187] 10  9 13 14 10 15 10  6  7  8 12 13  7 10  7 11 17 16  6 11 11  9 10  9  4  9  4  7  6 10 16
[218] 12  7  4 10 12  9 10  9  7  8  9 10  8  8  7  8  7  9 13  8 10 12 15 13 14  9 17  4 12  8 12
```

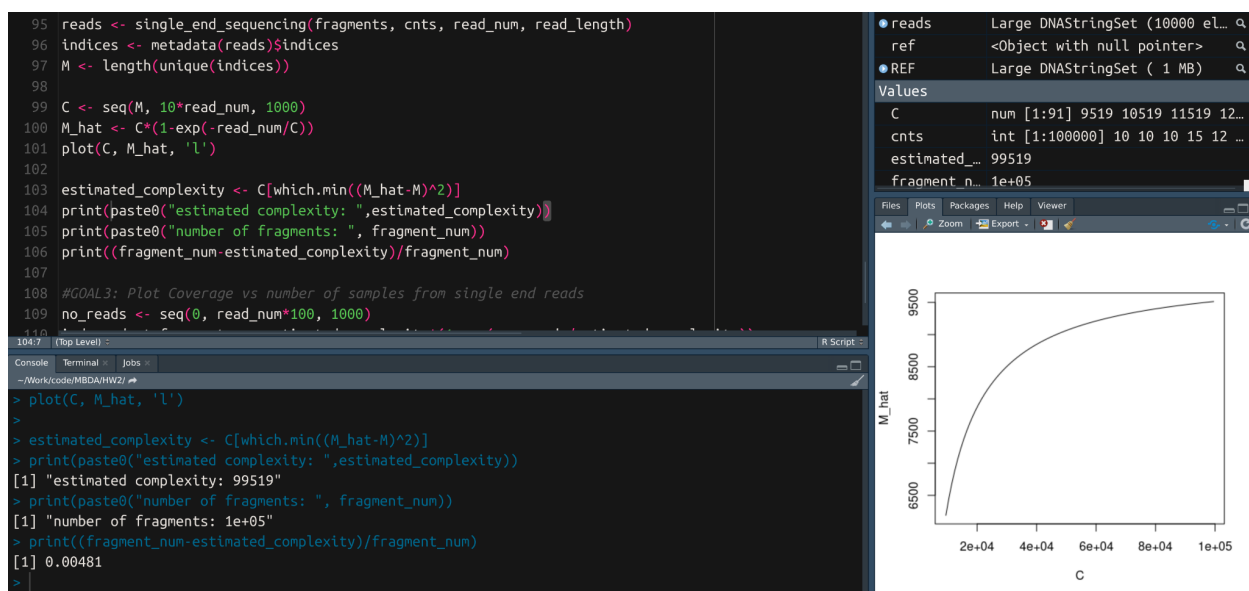
در ادامه تابعی می‌نویسیم که از فرگمنت‌های تولید شده و تعداد cnts حاصل از PCR، خوانش‌هایی با طول و تعداد مشخص کند. برای این کار در ابتدا هر کدام از فرگمنت‌ها را به تعداد مرتبط با خودش که خروجی PCR است کپی می‌کنیم و سپس از تمام فرگمنت‌ها به تعداد خوانش‌ها که ورودی تابع است، فرگمنت انتخاب می‌کنیم و به طول گفته شده از ابتدای آن‌ها می‌خوانیم.

```
single_end_sequencing <- function(fragments, cnts, N, L){
  library <- rep(fragments, cnts)
  lib.indices <- rep(1:length(fragments), cnts)
  read.indices <- sample(1:length(library), size = N)
  selected_fragments <- library[read.indices]
  names(selected_fragments) <- paste0("s_fragments", 1:N)
  gr <- GRanges(seqnames = paste0("s_fragments", 1:N), ranges = IRanges(start = 1, width = L), strand = "+")
  reads <- getSeq(selected_fragments, gr)
  indices <- lib.indices[read.indices]
  metadata(reads)$indices <- indices
  return(reads)
}
```

نتیجه خوانش‌ها نیز به صورت زیر است. البته علاوه بر رشته خوانش‌ها، شماره فرگمنتی که خوانش از آن خوانده شده نیز در متادیتای خوانش‌ها ذخیره می‌شود تا مراحل بعدی بتوانیم که تعداد فرگمنت‌هایی که از آن‌ها خوانش مجزا داشته‌ایم را محاسبه کنیم.

```
> reads
DNAStringSet object of length 10000:
      width seq
 [1]  150 TCGCTGGCATTGCGGGTTATCGCCGCGGATCAGGAGGAGAA...GTGCTATGTAGAACCGCCGCTCCTCAACCTGTTAAAGGAGA
 [2]  150 GGGTCTCGGGCTACCGAGACCGCTGAACCACGATGCGGCTAT...ATCCGACTAACTCCATCCGAGATCAGAAGCTATTAACCCCTGA
 [3]  150 AGGGACATACCAAGGGACACGTGCACCTTCGCATACACAAG...CTAGTCCCACCGCCAATAAGAAGGCTCACTGCGAGACATTTCT
 [4]  150 CGACGCTCACAACCTATTACGATGACACTAGGCCAGCGCTACG...CCCTTCTCTATACAACCTAGTCATTGGTGACGAACGCGGTTCT
 [5]  150 TATGCTCCAGAGTACAATTTCTGCCGAGTCCCGCATACCA...CTACTTACCATGCAACGCTAGACCAAACTGAGCGTCATAGTC
 ...
[9996] 150 ACGAGCGCTCAGCCACACGATGGGGCGAAACGAGGGCCATTC...ATAGTCCTATCAGCGTGCGGCAGCACCGTCAGTACCCCGGCT
```

سپس با محاسبه کردن تعداد شماره فرگمنت‌های یکتا در خوانش‌ها می‌توانیم تعداد خوانش‌های مجزای واقعی را به دست آوریم. و سپس از به ازای C های متفاوت مقدار خوانش‌های مجزا را تخمین بزنیم و در نهایت محاسبه می‌کنیم که کدام C باعث شده‌است که تخمین بهتری بزنیم و آنرا به عنوان تخمین پیچیدگی چاپ می‌کنیم.

در بخش بعدی می‌خواهیم که با استفاده از خوانش به صورت paired-end پیچیدگی را تخمین بزنیم ولی به نظر می‌رسد که اگر به طور مثال با ۱۵۰ خوانش single-end پیچیدگی را تخمین بزنیم؛ با ۱۵۰ خوانش به صورت paired-end نیز همان تخمین را بزنیم. زیرا که تعداد فرگمنت‌های مجزا که شماره فرگمنت‌ها به دست می‌آید ثابت خواهد ماند و فقط باعث می‌شود که از آن فرگمنت‌ها دو خوانش از دو طرف داشته‌باشیم که در مواقعی مانند alignment به کار خواهند آمد.

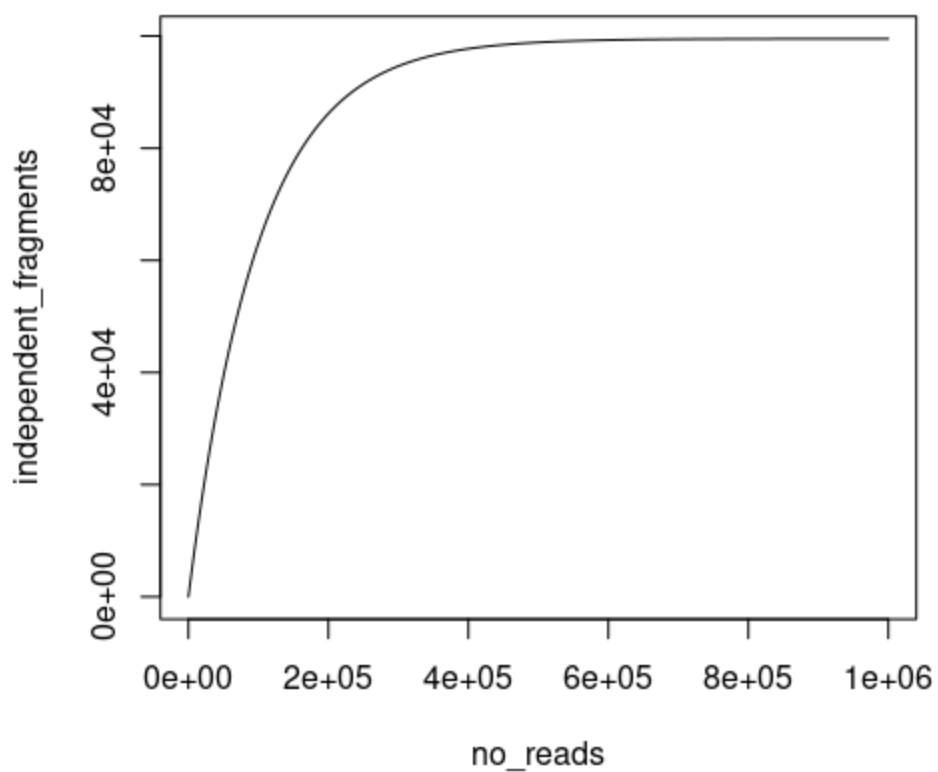
در بخش بعدی می‌خواهیم نمودار تعداد فرگمنت‌های مجزا را به نسبت تعداد خوانش رسم کنیم و برای این کار با پیچیدگی‌ای که تخمین زده‌ایم، مقدار فرگمنت‌ها را به ازای تعداد متفاوت خوانش تخمین زده و نمودار را رسم می‌کنیم.

```

#GOAL3: Plot Coverage vs number of samples from single end reads
no_reads <- seq(0, read_num*100, 1000)
independent_fragments <- estimated_complexity*(1-exp(-no_reads/estimated_complexity))
plot(no_reads, independent_fragments, 'l')

```

و نمودار به صورت زیر خواهد بود.

و در بخش آخر می‌خواهیم تخمین بزنیم که آیا خوانش کردن از این کتابخانه اطلاعات بیشتری به ما می‌دهد یا خیر. برای این کار از تعداد فرگمنت‌های مجزایی که تخمین زده‌ایم به ازای تعداد خوانش‌های متفاوت، بیشینه می‌گیریم و می‌بینیم که به تعداد واقعی نمی‌رسد ولی فاصله کمی با آن دارد.

```
113 #GOAL4: Predict if adding more reads with increase the coverage
114 max_coverage <- max(independent_fragments)
115 print(fragment_num - max_coverage)
116
```

113:44 (Top Level) ▾

Console

Terminal ×

Jobs ×

~/Work/code/MBDA/HW2/ ➔

```
> #GOAL3: Plot Coverage vs number of samples from single end reads
> no_reads <- seq(0, read_num*100, 1000)
> independent_fragments <- estimated_complexity*(1-exp(-no_reads/estimated_complexi
> plot(no_reads, independent_fragments, 'l')
>
> #GOAL4: Predict if adding more reads with increase the coverage
> max_coverage <- max(independent_fragments)
> print(fragment_num - max_coverage)
[1] 485.305
>
```